

YARATICI OKUMA ÇALIŞMALARI KUMKURDU

Fidan GÖRMEZ
Sınıf Öğretmeni
E-posta
fidanince@terakki.org.tr

Ebru KARAKAŞ DÜZYOL
4. Sınıflar Zümre Başkanı
Sınıf Öğretmeni
E-posta
ebrukarakas@terakki.org.tr

ASA LIND

1958 yılında doğdu. Dört kız kardeşin en küçüğüdür. Asa çocukluğunda bir sürü hikaye, peri masalı ve şarkı dinledi. Evdeki mutfak dünyanın merkezi ve herhalde daha yazmayı bilmediği zamanlarda onu yazar yapan yerd. Annesi bir seferinde şöyle demişti: «istediğin her şeyi düşünebilirsin ve kimse düşüncelerini senden alamaz»

İsveç' in kuzeyinde, küçük bir köyde büyüyen Asa Lind yazılarını bir gerçeklik incelemesi, bir parça da olsa gerçeği anlama çabası ve aynı zamanda bizzat bir dil çalışması olarak görüyor.

Kelimelerle ne ifade edilebilir?

Bir rengi nasıl yazarsın?

Bir kokuyu?

Uzay kitapta kendine nasıl yer bulur?

Asa kullanılabilecek kitaplar yazmak istediğini söylüyor. Yalan söylemeyen, tekrar tekrar okuyabileceğiniz (veya dinleyebileceğiniz) kitaplar. Son yıllarda Asa Lind İsveç ve Finlandiya arasında bir yerde Aland adalarında yaşıyor ve bütün zamanını yazmaya ayırıyor. Daha önce gazeteci olarak çalışmıştır. Aynı zamanda resimle de uğraşıyor.

Çalışmanın Özeti:

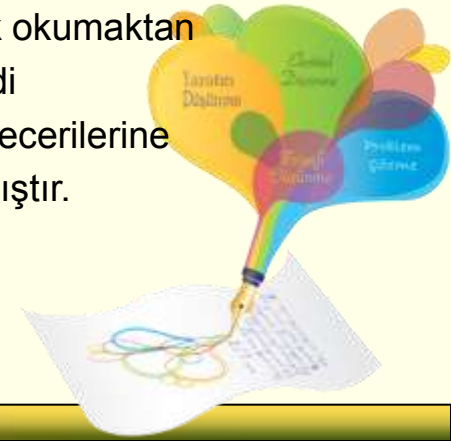
«Kumkurdu» adlı kitap sınıfta öğrencilerle birlikte okunmuş, okumalar sırasında kitabın bölümleriyle ilgili farklı etkinlikler sınıfta yapılmıştır. Yaratıcı okuma etkinlikleri kapsamında yapılan bu etkinlikler ile öğrencilerin bir kitaba, kitabın kahramanına karşı farklı bakış açıları geliştirmeleri sağlanmıştır. Öğrencilerle çıkılan bu yolculukta zaman zaman Kumkurdu, zaman zaman ise kitabın diğer kahramanı olan Zackarina cephesinden aktarılan olaylar ve durumlar sorgulanmıştır.

Amaç:

Bu uygulamada çok ve çeşitli sınıf içi etkinliklerden yola çıkarak, kitap okuma alışkanlığından da yararlanılarak öğrencilerde problem çözme becerileri, düşünme becerileri, yazma becerileri (mektup ve not gibi unutulmaya yüz tutmuş olan iletişim araçlarına da vurgu yapılarak) yaratıcı yazma becerileri ve dramatizasyon becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Gerekçesi:

Düşünme becerilerini geliştirmek, kitap okumayı mekanik okumanın dışına taşıyarak okumaktan keyif almayı özendirmek, okudukları kitaplardaki karakterler, olaylar, durumlarla kendi hayatlarında yaşadıkları arasında bağlantı kurmalarını sağlamak. Soyut düşünme becerilerine geçiş sürecinde yapılan bu çalışma, sürecin hızlanmasına katkı sağlaması planlanmıştır.

Öğrencilere Nasıl Bir Katkı Sağladı?

Kitap okuma alışkanlığı kazandırmak ve sevdirmek adına çok ve çeşitli öğretim yöntem tekniğinin işe koşulmasının yanı sıra, farklı ve zenginleştirici materyallerle de zenginleştirilmesi çalışmanın farklılaşan boyutudur. Ayrıca öğrencileri ilk defa bu kadar yoğun biçimde bir kitabı kendi yaşamları ile ilişkilendirmeleri sağlanmıştır.

Uygulama Grubu:

Uygulama, soyut işlem aşamasına geçiş döneminde olan 194 (99 kız, 95 erkek) 3. sınıf öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Hangi Malzemeleri Kullandık?

- «Kumkurdu» Kitabı
- Kronometre
- Kukla yapımı için atık malzemeler
- Oyun hamurları
- Kraft kağıdı, pastel boyalar
- Etkinlik sayfaları

- Eşi Benzeri Olmayan, Garip Bir Hayvan: Tanımadığımız kişilere karşı ön yargılı olmadan yaklaşmak dostluğu sağlar.

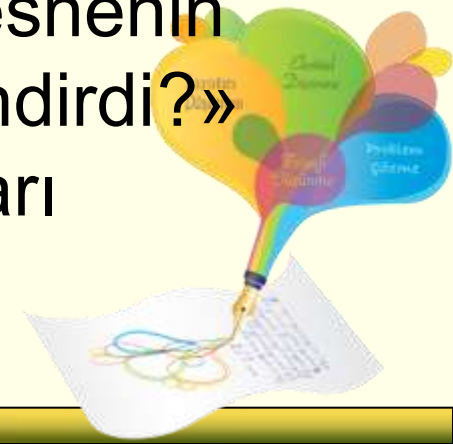

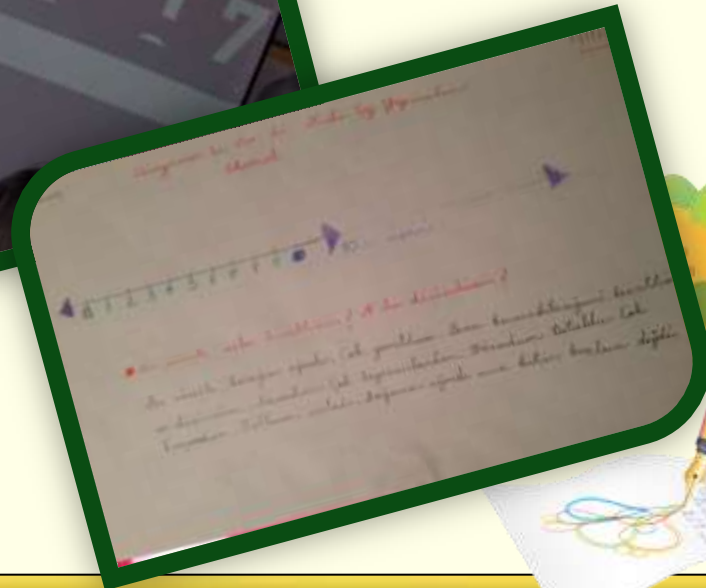
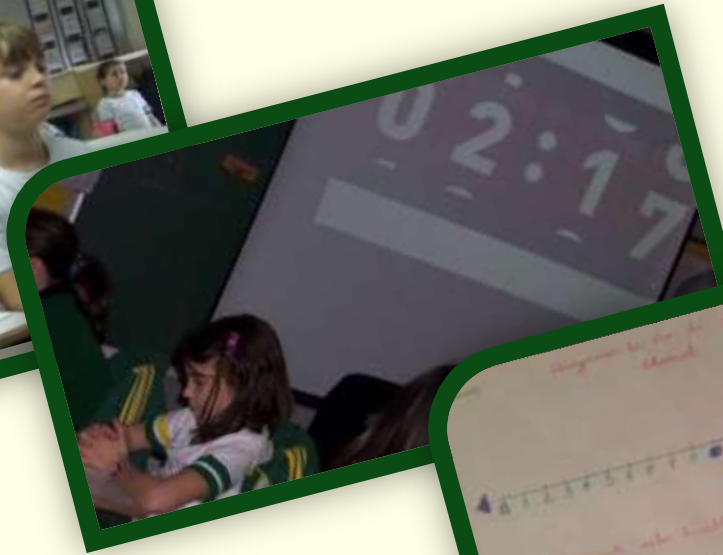
Etkinlik 1:

Kitabın birinci bölümü okunduktan sonra öğrencilere “Zakarina, Kumkurdu’nu annesine eşi benzeri olmayan biri, olarak tanıtıyor. Çevrenizde bulunan kimi ya da hangi nesneyi “eşi benzeri olmayan” olarak tanıttınız? Neden?” Soruları yöneltildi.

Bu kişi ya da nesnenin resmini çizmeleri ve yapıştırmaları istendi. «Bu kişinin ya da nesnenin hangi özelliği sizi böyle düşünmeye yönlendirdi?» Sorusunun sebebini resmin altına yazmaları istendi.

- Herkes çalışıyor, yalnızca çalışıyor: En yorucu iş hiçbir şey yapmamak işidir.

KUMKURDU

Etkinlik 2:

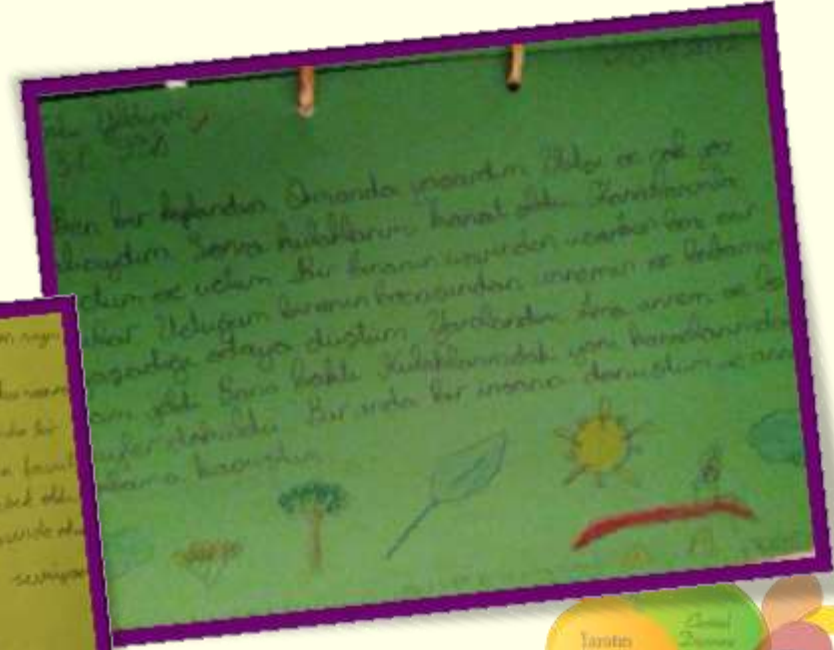
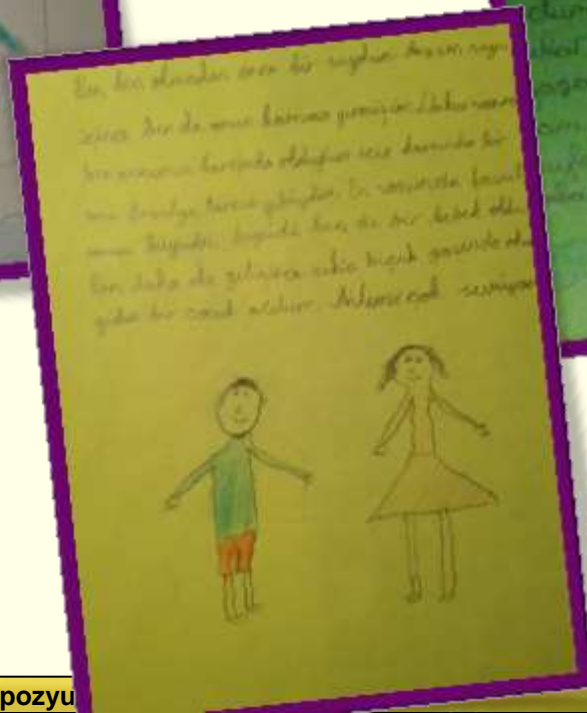
“Dünyanın en zor işi hiçbir şey yapmadan oturmak.” sözü tahtaya yazıldı. Kronometre tahtaya yansıtıldı. Öğrencilerden hiçbir şey yapmadan durmaları istendi. Ne kadar böyle kalabildikleri not edildi.

Duygu paylaşım kağıtları dağıtıldı. «Bu süreçte neler hissettiniz? Neler düşündünüz?» Sorularını yanıtlamaları istendi. Bir sayı doğrusu çizilerek ne kadar hiçbir şey yapmadan durduklarını ve bu zaman zarfında her geçen sürede neler hissettiklerini yazdılar.

- Bisikletli tatil resimleri: Hiçbir şey yoktan var, vardan da yok olamaz.

Etkinlik 3:

- Öğrencilerden, aileleriyle yaptıkları en güzel tatili anlatan bir resim çizmeleri istendi. Resmin altına bu tatili en güzel tatil yapan sebebi yazmaları istenir.
- “Kişisel özellik nedir?” sorusu üzerinde tartışıldı.
- Gruplardan Zakarina'nın kişisel özelliklerini bulmaları istendi.
- “Zakarina kişisel özelliklerinden yola çıkarak kendisi olmadan önce “rüzgar” olduğunu, rüzgar sayesinde ailesiyle birlikte olduğunu ve onlara mutluluk getirdiğini düşünüyor.” Açıklaması yapıldı. «Zakarina'nın kişisel özellikleri ile rüzgar arasında nasıl bir bağlantı var? Hangi özellikleri rüzgar ile benzeşiyor?» Soruları üzerinde tartışıldı.

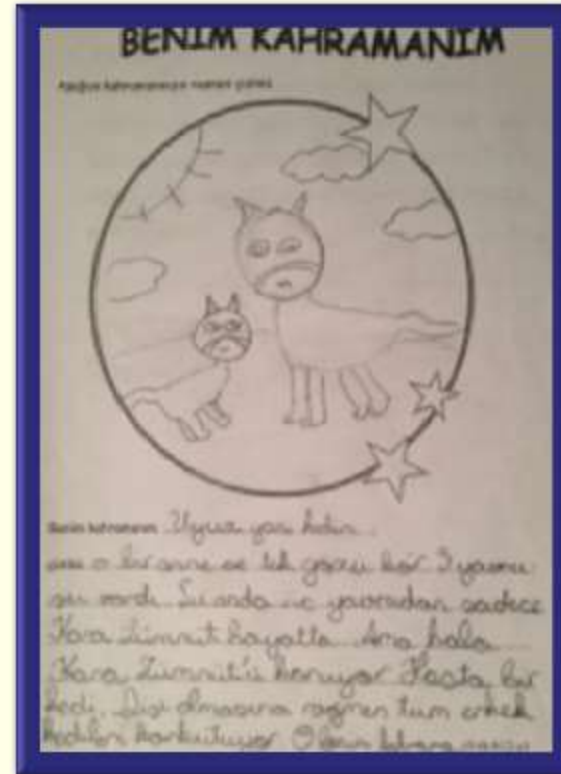
Öğrencilere “**Beni Ben Yapan Özelliklerim**” çalışma kağıdı dağıtıldı.

- Çalışma kağıdı doğrultusunda öğrencilerden kişisel özelliklerini belirlemeleri ve bu doğrultuda «Siz olmadan önce neydiniz? Ailenizle buluşma öykünüzü yazın». Yönergesi verildi.
- Öğrenciler bir kartonun ön yüzüne kendileri olmadan önce ne olduklarının resmini, arka yüzüne öyküsünü yazdılar. Öğrenci ürünleri sınıfa ipler yardımıyla tavanlara asılarak sergilendi. (Örneğin bir rüzgar ise karton rüzgar şeklinde kesildi, kelebekse kelebek şeklinde kesildi...)

- Kahramanlık işareti: Kendimizin aldığı kararlar sonucundan pişmanlık duymayız.

Etkinlik 4:

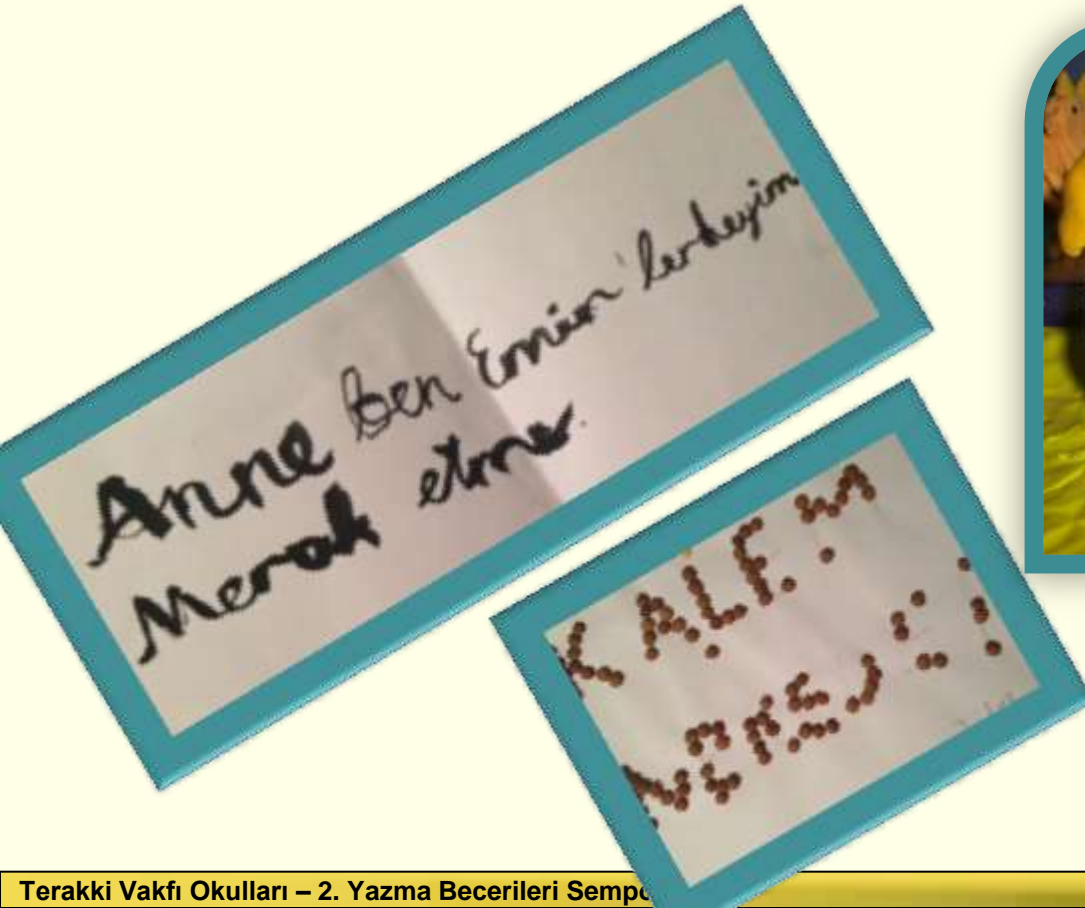
“Zakarına merakından, araştırma-sorgulama yapma, risk alma (Anlamlı risk alma konusu üzerinde duruldu.) alışkanlıklarından dolayı vücudundaki mor lekelerle sahip olduğunu düşünüyor.

«Hayat hikayesini, yaptığı işleri bildiğiniz ya da tanıdığınız en cesur kişi, kahraman kimdir? Hangi olay ya da özellik sizin böyle düşünmenizi sağladı?» açıklaması yapıldı ve «Benim Kahramanım!» çalışma kağıdı yapıldı.

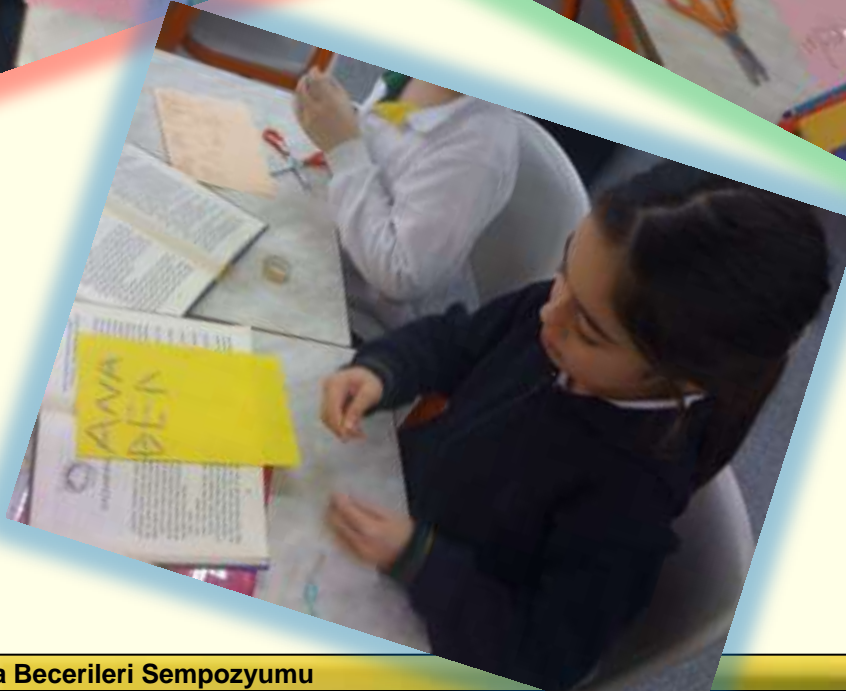
- Kumkurdu'nun evinde: Her şeyin eksileri de artıları da vardır.

KUMKURDU

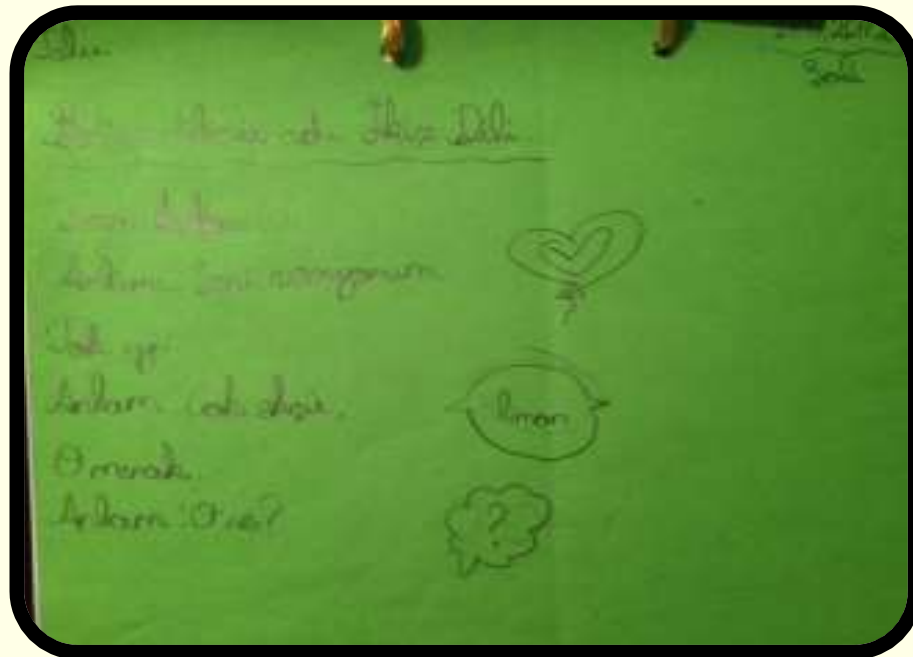
Etkinlik 5 :

- Günlük yaşantımızda bir çok problemle karşılaşırız. Kumkurdu da arkadaşı Zakarina'ya çay ikram etmek istiyor fakat kaşık olmadığını fark ediyor. Bu problemi çözmek için de kaşık yerine dal parçası kullanıyor.
- Günlük yaşantınızda buna benzer problemlerle karşılaşırız musunuz? Örnek verir misiniz? Bu problemi nasıl çözüyorsunuz? Soruları yöneltildi.
- Siz de annenize bir not yazmak istiyorsunuz fakat evde kalem (boya kalemleri dahil) bulamıyorsunuz. Bu problem için çözüm öneriniz ne olurdu?" açıklaması yapılır. Öğrencilere verilen not kağıtlarına mesajlarını yazmaları istenir. (Örneğin, bahçedeyim.)

- Zackarinaca: Birbirimizi daha iyi anlamamız için ortak bir dile ihtiyaç vardır. Bu dili bulmak da bizim becerimize kalır.

Etkinlik 6 :

- Zakarina, sadece kendine ait bir dili olduğunu ve adının da “Zakarınaca” olduğunu söylüyor.
- Zakarinaca da denizi, “Mavili, ıslaklı, dalgalı, şlop, fışş, hışş hışş” olarak söyledi.
- Siz de kendi diliniz olduğunu hayal edip dilinize bir isim bulun. Bu dilde seçtiğiniz bir nesneyi tanımlayın, söyleyin, açıklaması yapıldı. Öğrenciler bu nesneyi resimleyip altlarına kendi dilleriyle tanımlarını yaptılar ve sınıflarda sergilendi.

- Dırdır etmek: Birbirimizi dinlemesini bilirsek sorun oluşmaz.

Etkinlik 7 :

- “Dırdır Etmek” bölümü okundu.
- Bu bölümdeki yer, zaman, karakterler, konuşuldu.
- Bu bölümdeki karakterlerin kuklaları grupça yapılacağı açıklaması yapıldıktan sonra. “Kukla Yapalım” yönerge kağıdı sınıfa dağıtıldı.
- Gruplara bu bölümdeki bir olayı-sonucu değiştirip yeniden kurgulayarak kukla gösterisi yapacakları anlatıldı.
- Yeni kurgu doğrultusunda gruplar kuklalarını yaparlar. Gösteri yapacakları dekoru yeni kurguya göre oluşturarak gösterilerini yaparlar.

KUMKURDU

- Çocuk bakıcısı: Her yaşın eğlence anlayışı farklıdır. Kişi, yaşlılarıyla daha iyi eğlenir.

Sevgili Zehra,

Senin Kumkurdu ile yaşadığın maceralar çok beğeniyorum. Çok eğlenceli. Kumkurdu gibi bir arkadaş bulmak zor. İlla yaşadığın maceraları her gün okuyorum.

Senin yaşadığın bazı maceralar benim basıma da çok yıldı. Özellikle su bebeği bakıcısı. Bir zamanlar bakıcı işi ağırdan almıştı. İnan bana bakıcı bulmak için ne kadar yoruldum. Eh, en sonunda sende bir bakıcı var...

Her maceranın yeri bir dünya. Okumaya başladıkça aklıma geliyor. Çünkü bir dostluğunuz var Kumkurdu ile. Çok seviyorum Kumkurdu'nu. Dostluğunuz hiç bitmesin...

Takir
2023

Etkinlik 8:

- «Mektup nasıl yazılır? Bir mektuba nasıl başlanır? Mektupta nelerden söz edilir?» Sorusu soruldu.
- Ekrana bir mektup örneği yansıtılarak bu sorulara cevap arandı.
- Öğrencilerle birlikte mektup yazma kuralları belirlendi.
- Hazırlanan sunum incelenerek zarf üstü yazma kuralları ve mektup yazma kuralları kontrol edildi.
- Öğrencilerden Zakarina'nın mektup arkadaşları olduğunu hayal edip ona bir mektup yazmaları istendi
- Mektubunda onunla ilgili merak ettiğin konulardan ve kendinden bahsedebilirsin, açıklaması yapıldı.
- Yazılan mektuplar için birer zarf üstü yazmaları istendi.

Etkinlik 9 :

Oyun hamurları ile karakterler ya da bir bölüm oluşturuldu.
Bir karton kutunun üzerinde sergilendi.

TESEKKÜRLER...

Fidan GÖRMEZ
Sınıf Öğretmeni
E-posta
fidanince@terakki.org.tr

Ebru KARAKAŞ DÜZYOL
4. Sınıflar Zümre Başkanı
Sınıf Öğretmeni
E-posta
ebrukarakas@terakki.org.tr

